

## WELKE OBSTAKELS BELEMMEREN HET

# DELEN VAN ANPR-GEGEVENS

### IN BELGIË?

ANPR-camera's zijn intelligente camera's die automatisch nummerplaten herkennen. Aangezien de verzamelde gegevens persoonsgebonden zijn, is het delen van deze informatie niet gemakkelijk. Onlangs publiceerde het Kenniscentrum Data & Maatschappij het ['Rapport over Bevoegdheden in het delen van Gegevens. Automatische kentekenplaatherkenning \(ANPR\) als toepassingsgeval'](#). Het document brengt de **bevoegdheidsverdeling in België** in kaart en legt **mogelijke pijnpunten voor gegevensdeling** bloot aan de hand van het voorbeeld **ANPR** (Automatic Number Plate Recognition).

In deze brAlnfood gaan we dieper in op de **vijf belangrijkste obstakels** die het delen van gegevens binnen België bemoeilijken. We geven ook enkele aanbevelingen voor het overbruggen van deze obstakels. Wil je na het lezen van de brAlnfood nog meer weten over de bevoegdheden in het delen van gegevens? [Lees dan zeker het rapport](#). Bij de obstakels geven we weer op welke pagina's in het rapport je hier meer informatie over kan vinden.

Kenniscentrum Data & Maatschappij (2021). Welke obstakels belemmeren het delen van ANPR-gegevens in België? brAlnfood van het Kenniscentrum Data & Maatschappij. Brussel: Kenniscentrum Data & Maatschappij.

Dit document is beschikbaar onder een CC BY 4.0 licentie.

brAlnfood van het Kenniscentrum Data & Maatschappij



22-25

## VERSNIPPERING

Er is niet één wet die alle regels over de **wetgeving** van ANPR bevat. De relevante wetgeving bevindt zich op meerdere bestuursniveaus: internationaal, nationaal en regionaal.

Ook het **beheer** en het **onderhoud** van ANPR-camera's is **versnipperd** over diverse lokale, regionale en federale actoren.

Om die versnippering tegen te gaan, werd een nationaal systeem (ANPR Managed Services - AMS) ontwikkeld. Maar nog niet alle ANPR-camera's werden hierop geconnecteerd, waardoor het systeem niet alle ANPR-gegevens bevat.

Beide factoren maken dat de uitwisseling van ANPR-gegevens moeilijk verloopt.

## COMPLEXE BEVOEGDHEIDSVERTDELING

8-16

De complexiteit van de Belgische staatsstructuur is duidelijk merkbaar in de bevoegdheidsverdeling:

- de gemeenschappen en de gewesten beschikken over **toegewezen bevoegdheden** (i.e. degene die uitdrukkelijk toegewezen werden)
- de federale overheid kent (nog steeds) **residuaire bevoegdheden** (i.e. bevoegdheden die niet uitdrukkelijk aan een bepaalde overheid opgedragen werden)

België kent een systeem van **exclusieve bevoegdheden**. Dit betekent dat voor één materie slechts één overheid bevoegd is. Hierdoor worden overlappings onmogelijk en worden normenconflicten vermeden. Is er toch een overlap, dan is één overheid haar bevoegdheid te buiten gegaan.

Het is vaak moeilijk om bevoegdheden strikt van elkaar te onderscheiden. Bepaalde bevoegdheden tonen ook raakvlakken met bevoegdheden van andere overheden. Om dit te verhelpen, zijn er twee belangrijke vormen van samenwerking:

- **Niet wederkerige samenwerking of participatie:** één of meerdere betrokken overheden worden betrokken bij de bevoegdheden van andere bevoegde overheden;
- **Wederkerige samenwerking:** waarbij een samenwerkingsakkoord tussen verschillende overheden wordt afgesloten.

## Operationeel kader

16-22

Bij het delen van gegevens moeten de principes van de **Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)** worden nageleefd.

Overheidsinstanties die gegevens delen, hebben hun eigen **verantwoordelijkheden** en **aansprakelijkheden** met betrekking tot de gegevens die zij verwerken.

Een **duidelijk kader** waarin een reeks **operationele regels** worden vastgelegd kan meer duidelijkheid creëren over de plichten bij het delen van gegevens. Het is aangewezen om dit kader regelmatig te herzien en te evalueren zodat het voldoet aan de meest recente situatie.

## MOEILIJKE TOEGANG

25-28

**Lokale overheden** krijgen op dit moment enkel toegang tot ANPR-gegevens in de centrale databank (1) in het kader van wettelijke opdrachten én (2) op voorwaarde dat er een verband is met de openbare veiligheid (vb. rampenbestrijding).

Maar het gebruik van **geanonimiseerde of gepseudonimiseerde ANPR-gegevens** kan voor hen ook nuttig zijn, zoals voor de optimalisatie van beleidsprocessen. Denk bijvoorbeeld aan het meten van de luchtkwaliteit of het handhaven van de Lage Emissie Zone (LEZ).

Wettelijk gezien is het momenteel niet mogelijk om politionele gegevens over te dragen naar andere instanties of overheden voor ander gebruik dan juridische of politiedoeleinden.

Verschillende partijen (o.a. de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VSG), de Vlaamse Milieumaatschappij, het Departement Mobiliteit en Openbare Werken) vragen een **aanpassing van de Wet op het Politieambt** om dit onder bepaalde voorwaarden toch mogelijk te maken.

## TECHNISCHE/ETHISCHE/JURIDISCHE/MAATSCHAPPELIJKE UITDAGINGEN

25-28

Wanneer het volgens de wet wel mogelijk zal zijn om politionele gegevens over te dragen naar andere instanties of overheden voor ander gebruik dan juridische of politiedoeleinden, dan zullen zich enkele uitdagingen stellen op vlak van **privacy, gegevensbescherming** en **veiligheid**.

Om uitwisseling tussen de lokale gegevensbanken en de federale gegevensbank (lees: het AMS-systeem) mogelijk te maken, moet een **IT-**

**beveiligingsbeleid** ontwikkeld worden dat rekening houdt met de volgende aspecten:

- Performante gegevensdeling;
- Opslag en verwerking van gegevens;
- Gebruiks- en gebruikersregels;
- Controle op gegevensdeling;
- Gegevensverwerking en gegevensopslag;
- Bescherming van het centraal AMS-systeem tegen bedreigingen.